

1-) ÖRTÜLÜ SERMAYE

2-) TRANSFER FİYATLANDIRMASI

3-) FİNANSMAN GİDER KISITLAMASI

4-) KKEG

5-) TEKNİK İFLAS

ÖZKAN YILDIRIM

- Örtülü sermaye ve transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı vergi güvenlik müessesesi olarak nitelendirilir. Bunların temel amacı vergi matrahının haksız yere azaltılmasını engellemek ve hazinenin kayba uğramasının önlemektir.
- **Örtülü sermaye**, şirketler arasında **borç para alış verişinde**, örtülü **kazanç dağıtımı** da şirketler arasındaki **mal veya hizmet alım satımında** söz konusu oluyor. Ancak kanun koyucu bazı işlemlerin mal veya hizmet alım satımı olarak değerlendirileceğini açıkça belirtmiştir.
- Her ikisinde de önemli olan **ilişkili kişi veya şirket** varlığıdır.

Örtülü Sermaye Kavramı

- Kurumun, ortaklarından veya ortaklarla ilişkili kişilerden doğrudan veya dolaylı olarak temin ederek işletmede kullandıkları her türlü borcun, hesap dönemi içinde herhangi bir tarihte kurumun öz sermayesinin üç katını aşan kısmı, ilgili hesap dönemi için örtülü sermaye sayılır (KVK md.12/1),
- İşletmede kullanılan borçların örtülü sermaye sayılabilmesi için;
 - ✓ Doğrudan veya dolaylı olarak ortak veya ortakla ilişkili kişiden temin edilmesi,
 - ✓ İşletmede kullanılması,
 - ✓ Borcun hesap dönemi içinde herhangi bir tarihte kurumun öz sermayesinin üç katını aşması (KVK md.12/1).

ÖRTÜLÜ SERMAYE

- Örtülü sermaye müessesesi KVK m. 12’de düzenlenmiştir. Buna göre «Kurumların, ortaklarından veya ortaklarla ilişkili olan kişilerden doğrudan veya dolaylı olarak temin ederek işletmede kullandıkları **borçların**, hesap dönemi içinde herhangi bir tarihte kurumun **öz sermayesinin üç katını aşan kısmı**, ilgili hesap dönemi için örtülü sermaye sayılır».
- *KVK m. 11/1-b* hükmü gereğince de örtülü sermaye üzerinde ödenen veya hesaplanan **faiz kur farkı ve benzeri giderlerin** kurum kazancının tespitinde **indirilebilmesi mümkün değildir**.

• Örnek 1: ÖRTÜLÜ SERMAYE

- **A.B.C.’nin 1.1.2024 tarihindeki öz sermayesi 200.000.-TL.dir. 2024 yılındaki borçlarının bir ortağına (Z) ait tutarı 900.000.-TL dir. 90.000.-TL. Faiz tahakkuk ettirilerek gider yazılmıştır. Başka ortak veya ilişkili kişiye borcu yoktur.**
- Borç öz sermaye oranlamasında:
 - Öz sermayenin 3 katı : **600.000TL**
 - Toplam borç miktarı: **900.000TL**
 - Örtülü sermaye miktarı : **300.000TL**
- **KKEG ve dağıtılmış kar payı sayılacak olan tutar**
 - Örtülü Sermaye/Toplam Borç x Faiz Tutarı
 $300.000/900.000 \times 90.000 = \mathbf{30.000TL}$

Örtülü sermaye nitelendirmesi için dikkat edilecek noktalar:

- Borçlanmanın tarafı : Ortakla ilişkili kişi/kişiler,
- Borçlanmanın nispeti: Borç / Öz sermaye oranı,
- Öz sermaye miktarı,
- Borcun kullanılacağı yer: işletmede kullanılma şartı

Ortak ve Ortaklık İlişkisi

- **Ortak** gerçek veya tüzel kişi olabilir.
- **Ortaklık ilişkisi**, bir kurumun hem kendisinin ortak olduğu kurumlarla olan ilişkisini, hem de kendisine ortak olan gerçek kişi ve kurumlar ile olan ilişkisini kapsamaktadır.
- Ortaklık ilişkisinde bir **ortaklık payı sınırı yoktur**. %01 payı olan ortak da olsa, diğer şartlar gerçekleşmişse örtülü sermaye söz konusu olabilir.

- **Tek istisnası**: Borsada işlem gören hisselerin elde bulundurulması halindedir. Bu hisselerin ait olduğu kurumlardan yapılan borçlanmalarda örtülü sermayenin oluşabilmesi için hisselerin sağladığı ortaklık payının $>$ %10 olması gerekir

Ortakla İlişkili Kişi

- Ortağın doğrudan veya dolaylı olarak en az % 10 oranında ortağı olduğu veya
- En az bu oranda oy veya kar payı hakkına sahip olduğu bir kurumu ya da
- Doğrudan veya dolaylı olarak, ortağın veya ortakla ilişkili bu kurumun sermayesinin, oy veya kar payı hakkına sahip hisselerinin % 10'unu elinde bulunduran **bir gercek kişi veya kurumu ifade etmektedir**

- Şirketin dönem başı **öz sermayesi sıfır veya negatif olması** durumunda, şirketin ortak veya ortaklarla ilişkili kişilerden yapmış olduğu **borçlanmanın tamamı** örtülü sermaye sayılır.
- Bu konu ile alakalı olarak dikkat edilmesi gereken husus **iştirak kazançları istisnasından** yararlanıp yararlanamama durumudur.

Borcun İşletmede Kullanılması

- Örtülü sermayeden söz edilebilmesi için borcu alan kurumun bu borcu işletme veya yatırım harcamalarında kullanması gerekmektedir.
- Borcun aynı şartlarla diğer başka bir kuruma aktarılması halinde, işletmede kullanılan bir borçtan söz etmek mümkün olmayacak ve bu borçlanma nedeniyle örtülü sermaye oluşmayacaktır.

Örtülü Sermaye Faizinde KDV'nin Durumu

- Maliye Bakanlığı 2011 yılına kadar örtülü sermaye üzerinden ödenen veya hesaplanan faizlerin kar payı niteliğinde olması nedeniyle KDV'nin konusuna girmediği görüşündeydi.
- Örtülü sermaye dolayısıyla düzenlenecek faturanın KDV ye tabi olmamasına yönelik Büyük Mükellefler Ver. D. Bşk. 09.06.2008 tarih ve B.07.GİB.0.04.99.16.01./01/KVK-12-2008-MUK-30 sayılı özelgesine göre «örtülü sermaye sayılan ödemeler için hesaplanan faizler katma değer vergisine tabi olmayıp, yapılan işlemin örtülü sermaye olduğu daha sonradan anlaşıldığı durumlar da ise daha önceden yapılmış olan katma değer vergisi hesaplamalarının **Katma Değer Vergisi Kanununun 35. maddesine göre ilgili oldukları dönemler itibariyle düzeltilmesi gerekmektedir**»

- Örtülü sermaye dolayısıyla elde edilen faiz için düzenlenecek faturada KDV hesaplaması yapılmayacaktır.
- İstanbul Vergi Mahkemesi'nin 18.06.2010 tarih ve E. 2009/2268, K. 2010/1502 sayılı kararı bu yöndedir «...Kurumlar Vergisi Kanunu'nda açıkça belirtilen kâr payı dağıtımının Katma Değer Vergisi Kanunu'nda sayılan türde bir teslim veya hizmet olarak nitelendirilemeyeceği, **KDV Kanunu'nun 1. maddesinde kâr payı ve iştirak kazançlarının KDV konusu olarak sayılmadığı...**»
- **Daha sonra Maliye Bakanlığı görüşünü değiştirmiştir.**

- **GİB'in 18.08.2011 tarih ve B.07.1.GİB.0.01.55-130-14 sayılı özelgesinde** örtülü sermaye sayılan borçlanmalar üzerinden hesaplanan faizlerin KDV mevzuatı karşısındaki durumu ile ilgili olarak:
- Ana ortak veya ilişkili firmalar arasındaki borç verme işlemleri, KDV Kanununun 1/1 inci maddesine göre **finansman hizmeti** olarak değerlendirilmekte ve **bu işlemler nedeniyle hesaplanacak faiz tutarları KDV ye tabi bulunmaktadır.** Kurumlarla ilişkili kişiler arasında gerçekleşen ticari faaliyetlerin sonradan KVK ve GVK uygulanmasında örtülü sermaye olarak değerlendirilerek dağıtılmış kar payı sayılması, KDV açısından işlemin finansman temin hizmeti olmasını etkilememektedir.
- KVK m.12 çerçevesinde yapılan giderlerin kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılması kabul edilmediğinden bu giderler dolayısıyla ödenen KDV nin de, **KDV Kanununun 30/d maddesi uyarınca indirim konusu yapılması mümkün bulunmamaktadır.**

TRANSFERT FİYATLANDIRMASI YOLU İLE ÖRTÜLÜ KAZANÇ DAĞITIMI

- 5422 sayılı kanunda «örtülü kazanç» olarak düzenlenmiş olan bu müesses 2006 yılında yapılan 5520 sayılı kanun ile «Transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı» olarak değiştirilmiştir.
- Değiştirilme amaçları :
 - Uluslararası gelişmeler
 - Çok uluslu şirketlerin artması
 - OECD üyesi ülke sistemleri ile uyum, vs.

Kapsamı

- KVK m. 13 'te düzenlenmiş olan **transfer fiyatlandırması** yoluyla **örtülü kazanç dağıtım** müessesesi bir vergi güvenlik önlemi olup, **kurum kazancının dağıtılmayıp örtülü yollardan ortak veya ilişkili kişilere aktarımını önleme amacı** gütmektedir.
- Bu düzenleme kapsamında örtülü yoldan kazanç dağıtımını için kurumun **kar elde etmiş olması şart olmayıp**, cari dönem sonucu zararla sonuçlansa da örtülü kazanç dağıtımını söz konusu olabilir.
- Kurum mal varlığı ile ortak veya sahiplerinin mal varlığının ayrılığı ilkesine dayanır.

- **KVK m. 13/1 ‘e göre «Kurumlar, ilişkili kişilerle emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit ettikleri bedel veya fiyat üzerinden mal veya hizmet alım ya da satımında bulunursa, kazanç tamamen veya kısmen transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılmış sayılır.»**
- Transfer fiyatlandırması yolu ile örtülü kazanç dağıtımında ilişkili kişilerin aralarında yaptıkları mal veya hizmet alım ya da satım işlemlerindeki fiyat veya bedeli, emsallerinden farklı tespit etmek suretiyle vergi matrahını aşındırmaları ve kurum kazancının vergilendirilmeden ortaklara veya diğer ilişkili kişilere aktarılması sonucunu doğurmaktadır.

- **Transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımından söz edebilmek için;**

- Bir kurum tarafından bir mal veya hizmet alım ya da satımının yapılmış olması,
- Söz konusu kurumun bu mal veya hizmet alım ya da satımını ilişkili kişilerle yapmış olması,
- Bu mal veya hizmet alım ya da satımında “emsallere uygunluk ilkesi”ne aykırı olarak fiyat veya bedel tespiti yapılmış olması

İlişkili kişi

- **Bir kurum açısından ilişkili kişi;**

- Kurumların kendi ortaklarını,
- Kurumların veya ortaklarının ilgili bulunduğu gerçek kişi veya kurumları,
- Kurumların veya ortaklarının idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından doğrudan veya dolaylı olarak bağlı bulunduğu gerçek kişi veya kurumları,
- Kurumların veya ortaklarının idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından nüfuzu altında bulundurduğu gerçek kişi veya kurumları,
- Ortakların eşlerini,
- Ortakların veya eşlerinin üstsoy ve altsoyu, üçüncü derece dahil yansoy hısımları ve kayın hısımlarını ifade etmektedir.

Emsallere Uygunluk İlkesi

- Emsallere uygunluk ilkesi ilişkili kişilerle yapılan mal veya hizmet alım ya da satımında uygulanan fiyat veya bedelin, aralarında böyle bir ilişkinin bulunmaması durumunda oluşacak fiyat veya bedele uygun olmasını ifade eder.
- Emsallere uygun fiyat veya bedel, aralarında ilişkili kişi tanımına uygun herhangi bir ilişki olmayan kişilerin tamamen işlemin gerçekleştiği andaki koşullar altında oluşturduğu piyasa ya da pazar fiyatı olarak da adlandırılan tutardır.

Emsallere Uygun Fiyat Tespit Yöntemleri

- **Geleneksel İşlem Yöntemleri**
 - Karşılaştırılabilir Fiyat Yöntemi
 - Maliyet Artı Yöntemi
 - Yeniden Satış Fiyatı Yönteminden oluşur
- **Karşılaştırılabilir fiyat yöntemi**, bir mükellefin uygulayacağı emsallere uygun satış fiyatının, karşılaştırılabilir mal veya hizmet alım ya da satımında bulunan ve aralarında herhangi bir şekilde ilişki bulunmayan gerçek veya tüzel kişilerin birbirleriyle yaptıkları işlemlerde uygulayacağı piyasa fiyatı ile karşılaştırılarak tespit edilmesini ifade etmektedir
- Doğrudan karşılaştırma yapılmasına olanak veren bu yöntem, uygulamada en sık kullanılan yöntemdir.

- **Maliyet artı yöntemi**, emsallere uygun fiyatın, ilgili mal veya hizmet maliyetlerinin makul bir brüt kâr oranı kadar artırılması suretiyle hesaplanmasını ifade eder.
- Bu yöntem özellikle hammadde ve yarı mamuller ile imal edilen mallara ilişkin işlemlerde ve fason imalatlarda uygulama alanı bulmaktadır
- **Makul brüt kâr oranı**, işlemi yapan mükellefin bu mal veya hizmetlere ilişkin olarak ilişkisiz kişilerle yaptığı işlemlerde uyguladığı brüt kâr oranı olacaktır. Böyle bir brüt kâr oranı mevcut değilse ya da karşılaştırma için gerekli işlem sayısı yetersizse, karşılaştırılabilir işlemler arasında belirlenen fiyat ya da bedeli etkileyen bir farklılık bulunmaması veya var olan farklılıkların düzeltilebilir nitelikte olması şartıyla ilişkisiz kişilerin karşılaştırılabilir işlemlerine ait brüt kâr oranları da bu yöntemin uygulamasında kullanılacaktır.

- **Mükellefin kendi belirleyeceği yöntem:** emsallere uygunluk ilkesine göre tespit edilmesi şartıyla mükellefler başka bir yöntem de tercih edebilirler.
- “kar bölüşümü yöntemi” yada “işleme dayalı net kar marjı yöntemi” uygulanacaktır.
- Yöntem seçimi mükellefin isteğine bağlı değildir. **Emsallere uygun fiyatın belirlenmesinde en doğru sonucu veren yöntemin uygulanması zorunludur.** Aksi taktirde, daha sonra yapılacak vergi incelemelerinde olması gereken yöntemle göre oluşacak fiyat farklılığı nedeniyle cezalı vergi tarhiyatı yapılabilir.

- Bu yöntemler dışında mükelleflerin bir hakkı daha vardır. O da mükelleflerin GİB ile anlaşmaya varması halidir. Bu durum aynı zamanda mükelleflerin korunmasına da imkan tanıyan bir fiyat tespit yöntemidir.
- **Peşin Fiyatlandırma Anlaşması :**
- İlişkili kişilerle yapılan işlemlere ilişkin transfer fiyatlandırmasının tespit edilmesinde belli bir süre için uygulanacak yöntemin mükellef ile İdare (Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı) tarafından anlaşılarak belirlenmesini ifade etmektedir

Finansman Gider Kısıtlaması

Uygulaması ve Özellik Arz

Eden Hususlar

- 6322 Sayılı Kanunla, KVK 11/1-i ve GVK 41/1-9 maddeleriyle, 1/1/2013 tarihinden itibaren yürürlüğe girmek üzere mevzuatımıza eklenmiştir.
- Kullanılan yabancı kaynakları öz kaynaklarını aşan işletmelerde, aşan kısma münhasır olmak üzere, yatırımın
- maliyetine eklenenler hariç, işletmede kullanılan yabancı kaynaklara ilişkin faiz, komisyon, vade farkı, kâr payı,
- kur farkı ve benzeri adlar altında yapılan gider ve maliyet unsurları toplamının %10'unu aşmamak üzere
- Cumhurbaşkanınca kararlaştırılan kısmı kanunen kabul edilmeyen gider (KKEG) olarak dikkate alınacaktır

- Cumhurbaşkanı bu yetkisini 4/2/2021 tarihli ve 31385 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 3490 sayılı Kararıyla
- kullanmış olup bu Kararda; 1/1/2021 tarihinden itibaren başlayan vergilendirme dönemi kazançlarına
- uygulanmak üzere söz konusu gider ve maliyet unsurlarının %10'unun kurum kazancının tespitinde indiriminin kabul edilmeyeceği düzenlenmiştir.

Kapsama Giren Mükellefler

- Kısıtlama, yabancı kaynakları öz kaynaklarını aşan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri hakkında uygulanacaktır.
- Bilanço esasına tabi mükellefler için geçerli olup işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler finansman gider kısıtlamasına tabi değildir.

Kısıtlamanın Uygulanacağı Dönem

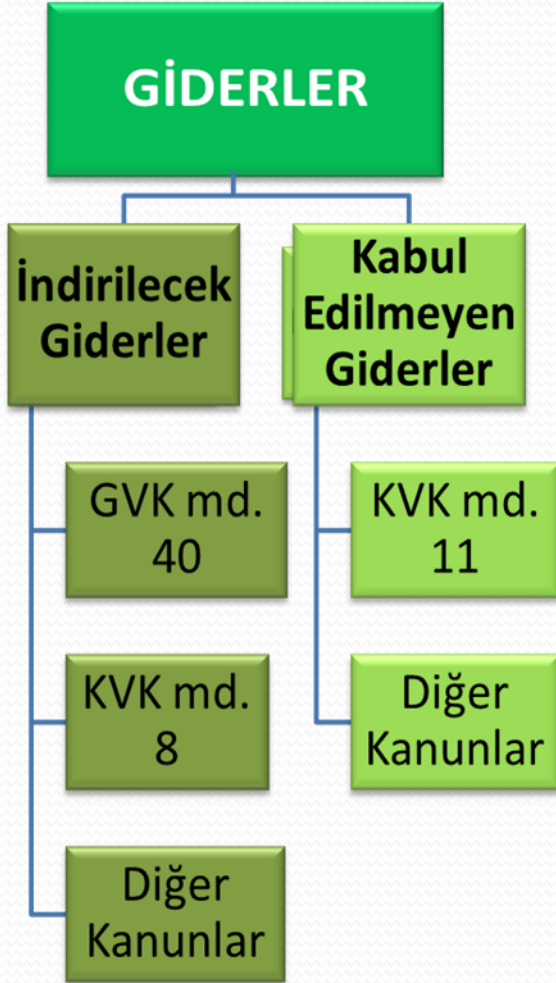
- Gider kısıtlaması kapsamında kurumlar vergisi mükellefleri, her bir geçici vergilendirme döneminin son günü itibarıyla finansman gider kısıtlaması öncesi VUK'a göre çıkaracakları bilanço esas alınmak suretiyle öz kaynak ve yabancı kaynak mukayesesi yaparak finansman gider kısıtlamasına tabi olup olmayacaklarını tespit edeceklerdir.

Uygulama

- Örnek: Öz kaynakları toplamı 800.000 TL olan (A) A.Ş.'nin aynı dönemde yabancı kaynakları toplamı 1.000.000 TL'dir. Bu döneme ilişkin toplam finansman gideri ise 100.000 TL'dir. Dönem sonu itibarıyla (A) A.Ş.'nin yabancı kaynak tutarı öz kaynak tutarını aştığı için aşan kısma münhasır olmak üzere yabancı kaynaklara ilişkin finansman giderinin %10'luk kısmı, kurum kazancının tespitinde gider olarak kabul edilmeyecektir.
- Finansman gider kısıtlamasına tabi tutarın hesabı:
- Aşan kısım: Yabancı kaynak toplamı – Öz kaynak toplamı :
- $1.000.000 \text{ TL} - 800.000 \text{ TL} = 200.000 \text{ TL}$

- Aşan kısma isabet eden finansman gideri: Finansman gideri x (Aşan kısım / Toplam yabancı kaynak): 100.000 TL x
- (200.000 TL / 1.000.000 TL):
- 100.000 TL x %20: 20.000 TL
- Yabancı kaynağın öz kaynak tutarını aşan kısmına isabet eden finansman giderinin %10'luk kısmı olan (20.000 TL x %10=) 2.000 TL kurum kazancının tespitinde KKEG olarak dikkate alınacaktır.

Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler

GVK'YA GÖRE İNDİRİLECEK GİDERLER – md.40

- Kazancı elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderler.
- Çalışanların yiyecek, giyecek, sigorta prim vb. giderleri.
- İşle ilgili zarar-zıyan ve tazminatlar.
- Seyahat ve ikamet giderleri.
- Taşıt giderleri.
- Aynı vergi, resim ve harçlar.
- Amortismanlar.
- İşveren sendikalarına ödenen aidatlar.
- Bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları.
- Gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıflara bağışlanan gıda maddeleri.
- Türkiye İş Kurumu tarafından düzenlenen işbaşı eğitim programlarından faydalananlara, programı yürüten işverenlerce fiilen ödenen tutarlar

KVK'YA GÖRE İNDİRİLECEK GİDERLER – md.8

- Menkul kıymet ihraç giderleri,
- Kuruluş ve örgütlenme giderleri,
- Genel kurul toplantıları için yapılan giderler ile birleşme, devir, bölünme, fesih ve tasfiye giderleri,
- Sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerde komandite ortağın kâr payı,
- Katılım bankalarının katılma hesabı karşılığında ödenen kâr payları,
- Sigorta ve reasürans şirketlerince ayrılan teknik karşılıklar.

KVK. GÖRE KABUL EDİLMEMEYEN İNDİRİMLER (md.11)

- **Öz sermaye** üzerinden ödenen veya hesaplanan faizler,
- **Örtülü sermaye** üzerinden ödenen veya hesaplanan faiz, kur farkları ve benzeri giderler,
- Transfer fiyatlandırması yoluyla **örtülü olarak dağıtılan kazançlar**,
- Her ne şekilde ve ne isimle olursa olsun ayrılan **yedek akçeler**,
- Hesaplanan kurumlar vergisi ile her türlü para cezaları ile vergi cezaları ve gecikme zamları,

KVK. GÖRE KABUL EDİLMİYEN İNDİRİMLER - II

- Menkul kıymetlerin itibari değerlerinin altında ihracından doğan zararlar,
- İşletmenin esas faaliyet konusu ile ilgili olmayan deniz ve hava taşıtlarına ilişkin giderler ve amortismanlar,
- Kurumun kendisinin, ortaklarının, yöneticilerinin ve çalışanlarının suçlarından doğan tazminat giderleri,
- Basın yoluyla işlenen fiillerden dolayı ödenen tazminatlar,
- Alkol ve alkollü içkiler ile tütün ve tütün mamullerine ait ilan ve reklâm giderleri.
- G.V.K 40.Mad. gereği binek otomobil gider, amortisman ve kiralalarının gider yazılışına ilişkin sınırlandırma kapsamında olan KKEG
- Bağış ve Yardımlar Bellirli kısmı

- G.V.K 40.Mad. gereği binek otomobil gider, amortisman ve kiralarının gider yazılışına ilişkin sınırlandırma kapsamında olan KKEG
- Binek araçlarla ilgili her türlü masraf (benzin, geçiş ücreti, tamir bakım, vs giderlerin %30'luk kısmı ile bu diğerlere ait KDV'lerin %30'luk kısmı KKEG
- Binek otolara ait kiralama giderlerinin Her yıl belirlenen sınırın üzerinde olan kısmının tamamı KKEG (2024 yılı için KDV hariç tutar 26.000 TL) aşan kısma ait olan KDV'nin tamamı KKEG olarak dikkate alınır.

BAĞIŞ VE YARDIMLAR

KVK'nın 10. maddesinin birinci fıkrasının (c), (ç), (d), (e) ve (f) bentlerine göre, kurumlar vergisi mükellefleri hesap dönemi içerisinde yapmış oldukları belli bağış ve yardımların bir kısmını veya tamamını ilgili dönem kurum kazancından beyannamede göstererek indirebileceklerdir.

Ticari kar ve zararın tespitinde gider olarak dikkate alınan bağış ve yardımların yıllık kurumlar vergisi beyannamesinde

KANUNEN KABUL EDİLMEYEN GİDERLER

satırında dikkate alındıktan sonra kurum kazancından indirim konusu yapılması gerekmektedir.

%5'lik Sınıra Tabi Bağış ve Yardımlar

- Genel ve özel bütçeli kamu idarelerine,
- İl özel idareleri ve belediyelere,
- Köylere,
- Kamu yararına çalışan derneklere,
- Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara,
- Bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde bulunan kurum ve kuruluşlara

makbuz karşılığı yapılan bağış ve yardımların toplamının o yıla ait **kurum kazancının % 5'ine** kadar olan kısmı.

Tamamı İndirilebilecek Bağış ve Yardımlar

- Okul, sağlık tesisi ve oğrenci yurtlarına yapılan bağışlar
- Çocuk yuvası, yetiştirme yurdu, huzurevi, bakım ve rehabilitasyon merkezlerine yapılan bağış ve yardımlar
- İbadethanelere, Diyanet İşleri Başkanlığı denetiminde yaygın din eğitimi verilen tesislere yapılan bağışlar
- Gençlik ve Spor Bakanlığına ait gençlik merkezleri ile gençlik ve izcilik kamplarının yapılan bağışlar
- Kültür ve tabiat varlıklarının korumasına yönelik olarak yapılan bağışlar
- Başbakanlıkça veya Bakanlar Kurulunca Başlatılan Yardım Kampanyalarına Yapılan Bağış ve Yardımlar
- Türkiye Kızılay Derneğine ve Türkiye Yeşilay Cemiyetine makbuz karşılığı yapılan nakdi bağış ve yardımlar

TEKNİK İFLAS KAVRAMI

- Teknik iflasa yol açan nedenler ile yapılması gereken işlemler Türk Ticaret Kanunu'nun (TTK) 376. maddesinde düzenlenmiştir. İlgili maddede;
- 1) Son yıllık bilançodan, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının yarısının zarar sebebiyle karşılıksız kaldığı anlaşılırsa, yönetim kurulu, genel kurulu hemen toplantıya çağırır ve bu genel kurula uygun gördüğü iyileştirici önlemleri sunar
- (2) Son yıllık bilançooya göre, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kaldığı anlaşıldığı takdirde, derhâl toplantıya çağrılan genel kurul, sermayenin üçte biri ile yetinme veya sermayenin tamamlanmasına karar vermediği takdirde şirket kendiliğinden sona erer
- (3) Şirketin borca batık durumda bulunduğu şüphesini uyandıran işaretler varsa, yönetim kurulu, aktiflerin hem işletmenin devamlılığı esasına göre hem de muhtemel satış fiyatları üzerinden bir ara bilanço çıkartır. Bu bilançodan aktiflerin, şirket alacaklılarının alacaklarını karşılamaya yetmediğinin anlaşılması hâlinde, yönetim kurulu, bu durumu şirket merkezinin bulunduğu yer asliye ticaret mahkemesine bildirir ve şirketin iflasını ister. Meğerki iflas kararının verilmesinden önce, şirketin açığını karşılayacak ve borca batık durumunu ortadan kaldıracak tutardaki şirket borçlarının alacaklıları, alacaklarının sırasının diğer tüm alacaklıların sırasından sonraki sıraya konulmasını yazılı olarak kabul etmiş ve bu beyanın veya sözleşmenin yerindeliği, gerçekliği ve geçerliliği, yönetim kurulu tarafından iflas isteminin bildirileceği mahkemece atanan bilirkişilerce doğrulanmış olsun. Aksi hâlde mahkemeye bilirkişi incelemesi için yapılmış başvuru, iflas bildiri olarak kabul olunur
- hükmü yer almaktadır.

- Özetle, şirketin son yıllık bilançosuna göre sermaye ve kanuni yedek akçeler tutarının 2/3'ünün zarar nedeniyle karşılıksız kalması halinde, yönetim kurulunun çağrısı üzerine genel kurul, sermayenin tamamlanması veya 1/3'ü ile yetinme kararlarını almazsa şirket sona ermektedir.
- 31.12.2023 tarihi itibariyle özkaynak durumuna ilişkin aşağıda detayı verilen X A.Ş.'nin teknik iflas durumunda bulunup bulunmadığının analizini yapalım.

Sermaye	9.600.000,00 TL
Yasal Yedekler	825.000,00 TL
Geçmiş Yıllar Zararları	-7.000.000,00 TL
Dönem Zararı	- 1.750.000,00 TL
Toplam Özkaynak Tutarı	1.675.000,00 TL

- Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının 2/3'ü $((9.600.000 + 825.000) * 2/3)$ olan 6.950.000 TL'nin karşılıksız kalma durumu söz konusudur. Özkaynak toplamı olan 1.675.000 TL ile sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının 2/3 ü karşılanamamaktadır.
- Kurumun özkaynak toplamı olan 1.675.000 TL sermaye ve yasal yedekler toplamının 1/3'ü olan $((9.600.000 + 825.000) * 1/3)$ 3.475.000 TL'den 1.800.000 TL kadar daha eksiktir.

- TTK'nın 376. maddesinin üçüncü fıkrasında belirtildiği üzere, şirkette borca batıklık şüphesini uyandıran belirtiler olması durumunda yani şirket öz varlığının şirketin borçlarını karşılamaya yeterli olmayacağı şüphesini uyandıran, bunu gösteren işaretler mevcutsa, yönetim kurulu emsal satış fiyatları üzerinden bir ara bilanço çıkartır. Bu çıkartılan bilançoda aktiflerin şirket alacaklılarının alacaklarını karşılamadığı anlaşılırsa, yönetim kurulu bu durumu asliye ticaret mahkemesine bildirerek şirketin iflasını istemek zorundadır.

ŞİRKETİN BORCA BATIK HALDE BULUNDUĞU KANAATINE VARDIRAN BELİRTİLER NELERDİR

- Şirketin seri icra ve iflas takiplerine maruz kalması
- Çalışanların ücretlerinin zamanında ödenmemesi,
- Banka ve finans kurumlarından kredi temin edilememesi,
- Vergi, sigorta, ticari borçlar gibi şirket borçlarının ödenmemesi
- Protestolu çek ve senetlerin fazlalığı.
-
- TTK'nın 378. maddesinde sermaye kaybı ve borca batıklık konusuna ek bir tedbir olarak pay senetleri borsada işlem gören şirketlerde, yönetim kurulu, şirketin varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşüren sebeplerin erken teşhisi, bunun için gerekli önlemler ile çarelerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla, uzman bir komite kurmak, sistemi çalıştırmak ve geliştirmekle yükümlü tutulmuştur.

TEŞEKKÜRLER

ÖZKAN YILDIRIM

FINANCIAL AFFAIRS DIRECTOR

ozkanyildirim19800909@gmail.com